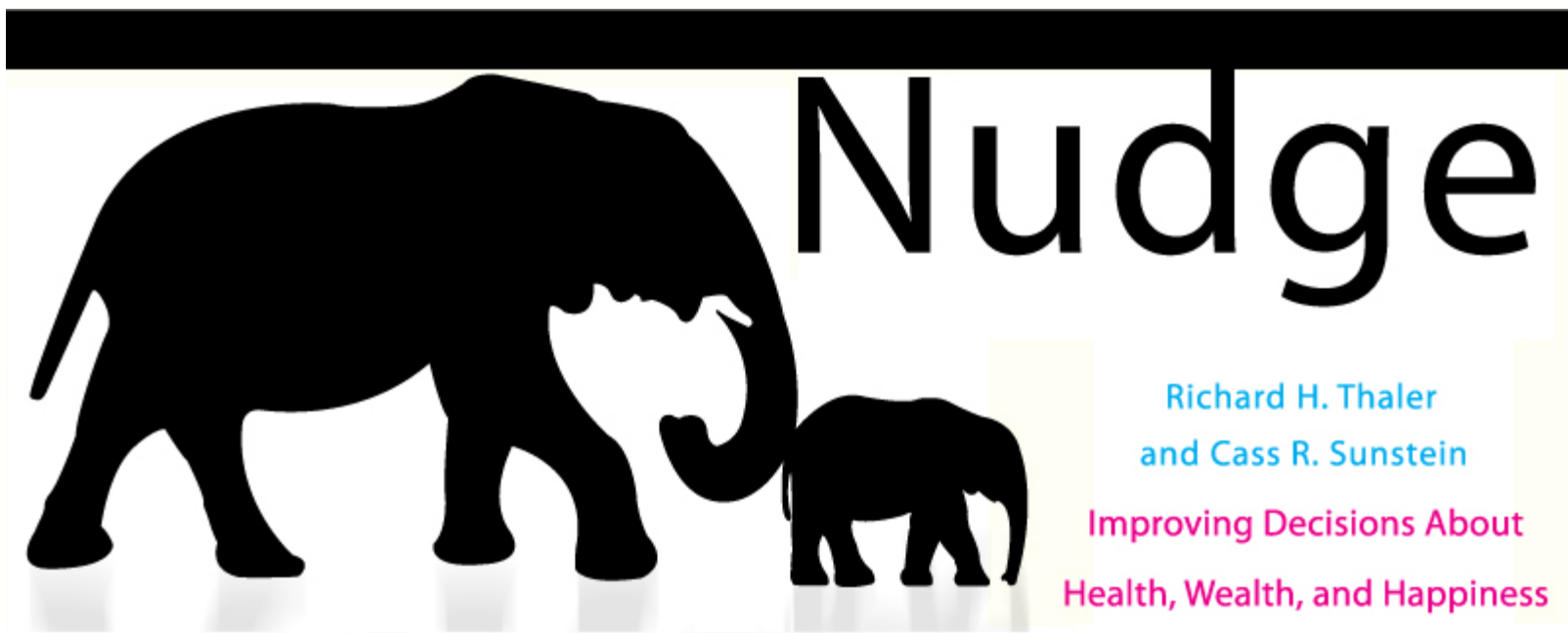

Store endringer med små tiltak?

Steffen Kallbekken

Dagens rett: "nudge" smaksprøver

Hvorfor "alternative" virkemidler?

- Internalisere eksterne kostnader er optimalt
- MEN:
- Behov for styringseffektive og gjennomførbare virkemidler

Styringseffektive virkemidler

- Kan små tiltak ("nudges") gi store endringer?
- Bryte informasjonsbarrierer
- Individualisert informasjon
- Travelsmart: typisk 10% reduksjon i bilbruk
- Opprettholdes over tid: Perth 14% umiddelbart, fortsatt 10% fire år senere

Politisk gjennomførbarhet

- Effektive virkemidler hjelper ikke hvis de ikke kan gjennomføres:
- Protester stoppet økning i bensinavgiften i UK
- Folkeavstemning stoppet køprising i Edinburgh
- Prøveperiode ga flertall i Stockholm:

Rushtidsavgift i Stockholm

+ 18%

Er Stockholm et unntak?

- Stockholmsforsøket blir tolket som om erfaring var avgjørende, vi kan isolere effekten i lab:
- Eksperiment i København i mai
- "Kontekstfri" innpakning av eksperimentet
- Foreløpig resultat: 18% økning i oppslutning (40% til 58%)

Gulrot og pisk: effekt og aksept

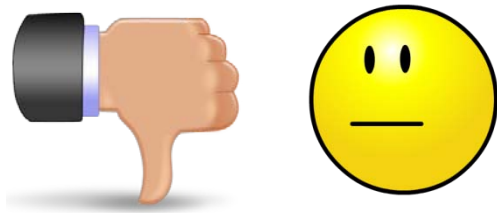
- Intervensjon kan fortrenge indre motivasjon
...om den oppfattes som kontrollerende
...slik som reguleringer og avgifter
- Intervensjon kan styrke indre motivasjon
...om den oppleves som støttende
... slik som informasjon og subsidier
- Indre motivasjon er ikke like sterk hos alle
- Informasjon og subsidier er mindre effektive

Gulrot og pisk

- Hvordan kan gulrot og pisk kombineres?
- Innføring av ny teknologi (elbil?)
- Informasjon til de motiverte i startfasen

- Avgifter senere for å påvirke de umotiverte

Konklusjoner

- Incentiver og reguleringer må dra lasset
- Små endringer kan ha stor effekt i noen tilfeller
  1. Bryte informasjonsbarrierer
  2. Gjøre effektive virkemidler gjennomførbare (erfaring er sterkere enn informasjon)
- Bruk både gulrot og pisk – på rett måte!